

SZERKESZTŐI IRODA:

Belmagyar-utca végén a (Máriaffy-ház) hová a lap szel-
lemi részét illető közlemények címzendők.

AZ ELLENZÉK ELŐFIZETÉSI DÍJA:

Egész évre 16 frt. v. 32 korona / Negyed évre 4 frt. v. 8 korona
Félévre 8 frt. v. 16 korona / 1 hóra 1 frt 50 kr. v. 3 korona

Egyes szám ára 5 kr. vagy 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adnak vissza.

ELLENZÉK.

Telefon sz: 9.

POLITIKAI ÉS TARSADALMI NAPILAP.

Telefon sz: 9.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33-ik szám.

Egy négyzetes centiméternyi tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők
és iparosok árkedvezményben részesülnek. Reklam sora 1 frt.
Helyigillatok minden hirdetés után 30 kr.

Hivatalos közlemények sora: 5 frt.

Nyitléri cikkek:

garmond sora után 20 kr. fizetendő.

A katolikusok önkormányzata.

A magyar katolikus körök, s főképen a felsőbb klerust ez idő sze-
rint az egyházi önkormányzat létesí-
tése tárgyában egybeülendő kongressz-
usai előkészítő munkálatok foglalkoz-
tatják.

Sajátságos külön álló helyzetben
természetesen az erdélyi egyházme-
gyéhez tartozó papságot és hívőket ér-
deklő különösebben a kérdés.

Az erdélyi püspöki egyházmegye
területén ugyanis az autonómia már
régóta fogva gyakorlatilag életbe van
léptetve és az önkormányzati szerve-
zetek működése gyakorlatilag kipró-
bálva.

Ezen szervezetnek életképessége,
s a hitélet terén is bebizonyult hasz-
nossága mindazok előtt igazoltnak te-
kinthető, a kik betekintést szereztek
maguknak a szervezet életműködésébe
és mérlegelni igyekeztek azon eredmé-
nyeket, melyek az egyházi önkormány-
zat egyes szervezeteinek működése nyomán
állottak elő.

A legközelebbi napokban alkal-
munk volt egyik előkelő állású egy-
házi férfitől szerezni beinformációkat
azon kérdésekről, melyek a tervezett
autonómia behozatalával szoros kap-
csolatban vannak, s melyek főképp a
felsőbb papi körök első sorban fog-
lalkoztatják.

Ezen illetékes helyről szerzett in-
formációink nyomán a következőket írhatjuk.

Az autonómia kérdése — előkelő for-
rásunk nyilatkozatai szerint is — min-
den más kérdés háttérbe szorítá-
sával — élénken foglalkoztatja az er-
délyi egyházmegye papságát és a szer-
vezet világi tagjait.

A király által elrendelt és a her-
ceggímás által egybehívandó orszá-
gos kongresszus előkészítő munkálatai
az erdélyi egyházmegyében is folya-
matban vannak, s legközelebről már
konkrét intézkedések is fognak töl-
tetni.

Az erdélyi egyházme-
gyének az országos kon-
gresszuson leendő képi-
viselőit választatni fog
négy világi és egy-egyházi
képviselő.

gy mint a ma-
— itt a mi egy-

bázmegyénkben is a hívők ösz-
szesége fogja megválasztani.

Választásra jogosult minden kat-
holikus vallású férfi, a ki 20-ik élet-
évét meghaladta és írni, olvasni tud.

A választásokat közvetlenül a ke-
rületi esperesek fogják vezetni, ezek
szedik be az egyes egyházközségekben
beadandó szavazatokat.

A választás egyik formája lesz az,
hogy az egyházmegye öt esperesi ke-
rületébe tartozó hívők, illetve választó-
jogosultak mindenik kerületben egy-
képviselőre adják le a szavazataikat;
négy kerület világi, egyik kerület az
egyházi rendbe tartozó jelöltre szavaz.
Hogy melyik kerület fog papot jelöltre
szavazni, azt a rendkívüli statusgyűlés
jelöli ki.

E tárgyban augusztus hó
első napjaira rendkívüli
statusgyűlést hív össze
a püspök Kolozsvárra. Ennek a felada-
ta lesz egyebek közt megállapí-
tani azon utasítás szöve-
gét, mely szerint az erdélyi
egyházmegye öt képvise-
lője az országos kongresszuson
eljárni fog.

A mint értesülünk az erdélyi egy-
házmegye papi és világi irányadó té-
nyezői ez utasítás tekintetében abban
jó formán már meg is egyeztek, hogy
az erdélyi egyházmegye képviselői az
országos kongresszuson csak az eset-
ben vegyenek aktív részt, ha
az általános autonómia szerve-
zete nem fog az erdélyi egy-
házmegyében már gyakor-
latilag működő önkor-
mányzati szervezet jog-
körén csorbát ejteni, szóval
ha az országos autonómikus szervezet-
ben mind ama jogok zavartalanul gya-
korolhatók lesznek, a melyeknek gya-
korlását az erdélyi egyházmegye önk-
ormányzati szabályzata biztosítja.

Tekintettel arra, hogy az erdélyi
egyházmegye önkormányzati élete —
az abban működő igazgatási szervezet
életképessége által olyképp formálódott
az idők során, hogy az ugy a világi,
mint az egyházi rend igényeit telje-
sen kielégíti, az erdélyi egyházmegye
képviselőinek szerintünk is abban kell
főfeladatukat találniok, hogy az or-
szágos szervezet az erdélyrészi auto-
nomia mintájára állapíttassék meg.

Az itt honos önkormányzati élet
tevékenység, a jogok és kötelességek
szerecsés egyeztetése, a világi és egy-
házi elemnek minden féltékenységét
kizáró együttműködése a szervezet ke-
retében már eddig is annyi és olyüd-
vös eredményeket szült, hogy az or-
szágos kongresszus bizonyára akkor
végezne legüdvösebb és legsikeresebb
munkát, ha az országos autonómia szer-
vezésénél alapul, azt a már kipróbált
szervezetet venné, a mely az erdélyi
egyházmegyében életben van s a mely-
nek életképességeit az idő kipróbálta
és az elért sikerek igazolták.

Törvény a vidéki színészeiről.

Budapest, június 17.

A belügyministerium a vidéki színészet
rendezéséről törvényjavaslatot dolgozott ki, a
melyet az országgyűlés elé terjesztenek. Ezek
szerint a jövő évi budgetbe a kolozsvári szin-
ház 40.000 forintos dotációjával együtt a
vidéki színészet segélyezésére 150.000 forint
kiadást vesznek fel. A törvényjavaslat ugy-
szólyán államosítja a vidéki színészetet, me-
lyet 24 színi kerületbe oszt. Ezek közül Ko-
lozsvár, Szeged, Temesvár, Pozsony, Arad,
Debreczen és Kassa egy-egy önálló színi ke-
rületet képeznek, míg a többi kerületet a
többi városok csoportjai alkotják. A csoport-
osítások eszközzésére a megyei főispánok ér-
tekezletet hívják majd össze.

A kolozsvári nemzeti színház államosí-
tása is — az idézett lap híre szerint —
végre-valahára megtörténik, még pedig leg-
későbbben 1898. márczius havában. A szin-
ház ideiglenes átalakítására — folytatja to-
vább hírforrásunk — Böllény József, a szin-
ház volt intendánsa 65.000 frtot adományoz-
ott, a mit az állam szubvenzió címén visz-
szad a színháznak. Később az átalakított
színház helyett a kolozsvári Tencsén-téren
az állam új színházat építtet, a régít pedig
az egyetemi könyvtár foglalja el.

A színi kerületek közül Pozsony és
Temesvár egyenként 8000 frt, Arad, Kassa,
Debreczen egyenként 3000 frt, Szeged pedig
5000 frt állami szubvenziót kapna. Ezért az
önálló színi kerületi városok az operát is kul-
tíválni tartoznak s ha hónaponként legalább
négy operai előadást tartanak, ugy a buda-
pesti operaszínház külön 3000 forint évi se-
gélyt engedélyez részükre.

A vidéki színészet ügyének rendezésé-
vel alkalmasint megszűnik a vidéki színész-
egyesület, a vidéki színészek nyugdíjintéze-
tének alapját pedig maga a ministeriumban

külön színészei osztályt szerveznek, a mely-
nek élén Stesser József miniszteri tanácsos
áll. A vidéki színészet intendásává Gyarmathy
Miklós volt alispánt, a kolozsvári színház
mostani intendánsát nevezik ki.

A kolozsvári színház intendánsa Bö-
llény József lesz.

A hét krónikája.

Kolozsvár, jun. 19.

A br. Fejérváry katonai reform javas-
lata, — melyet a kormány ismét csak az el-
lenzéstől, jobban mondva a nemzeti párttól
plágizált és eltorzítva feltálat — véget ért.
A schneidig Fehérváry ékes kaszárnya stílus-
ban végig vagdalkozott a szakaszokon, s az-
tán vége van mindennek.

A t. Ház most ismét elővette a bün-
tető perrendtartásra vonatkozó törvényjavas-
latot, melyet a kormány szívós kitartással
védelmez, s a mely már ennél fogva is vesze-
delmesnek látszik. Különösen a 16 §. képezi.
Erdély miniszter urnak és az egész kormány-
nak legkedvesebb szakaszát. Ez a szakasz
ugyanis a sajtószabadságra vonatkozott. Ezért
tetszik a kormánynak, az incompatibilisek és
provizionistáknak; a prezencmarkosok és
strébereknek egyaránt, — mert a sajtó ezzel
a szakasszal le lesz nyugtázva s nem végez-
heti veszély nélkül a tisztító tűz munkáját.

Ha a 16 szakasz életbe lép sok min-
den megváltozik a nap alatt. E szakasz nem
olyan, mint a cenzura, mely a hatalomnak
nem tetsző, vagy érdeke ellen agítáló cikkek-
et megsemmisíti, — hanem verem, me-
lyet a szabad sajtó munkásainak összefogdo-
sására készítettek.

A cenzura figyelmeztette az írókat a ve-
szedelemre és csak azután verte békóba, ha
figyelmeztetése nem hatott. A 16. szakasz
lesbe áll és orvul támad. Megengedi, hogy
írj, s csak azután akasztja nyakába a hur-
kot. A cenzura az eszmé gyilkolásának ál-
lott szolgálatába, — a 16 szakasz, az egyént
veri rabláncra, a mi csak fordított rendje a
zsarnokság ténykedésének.

Mikor a kormány olyan erősen ragasz-
kodik e szakaszhoz, nem tesz egyebet, mint
a neki kényelmetlen sajtónak nyakát akarja
szegni. Majd nem lesz szabad a kormánypárt
korifeusait leleplezni bármit is tegyenek és
így bátran dulhat a visszaélés széles e ha-
zában.

Ha a 16. szakasz életbe lép: majd fel-
ülheti fejét a korrupció teljes erejében, mert
ha a sajtó a bűnöket leleplezi, könnyen sze-
mélyi okokra viszik vissza a cikkek eredetét
olyan hírlapok, melyek a bűnöknek a szí-
nét adják.

kába, hogy annak nem lesz többé kedve a
visszaélések ostromozására.

Azt akarja a kormány e szakasszal el-
érni, hogy br. Bánffy Dezsőt ne kompromit-
tálják ezután a lapok levél titok megsértése
vádjaival. A Morzsányik nyugodtan tehessék
zsébre a sok ezerre rugó proviziókat. A fa-
hidakról lehessen elhitetni, hogy azok vashi-
dak s a vicinális bűnök egész halmaza nőjön
az égis. Legyen nyugodt és zavartalan min-
den incompatibilis egyén s költthesse el az
ország pénzét bárki, a ki aztán az örültségre
vállalkozik.

Ime a kormány ártatlan terve ennyi!
Ugy-e bár szép kis terv?

A franciaia köztársaság elnöke ellen ugy-
látszik nem szűnnek meg a bűnös merény-
leti-kísérletek. Faure sem kedves már hiába
nem visel koronát s hiába élő megsemmisítője
a demokratia, s az ember-egyenlőség
nagy eszméinek. A timár legény, ki Francia-
ország első tisztviselőjévé küzdött fel magát
— immár nincs többé biztonságban, csak azért,
mert sorsa fényesebb, mint azoké a milliökök,
a kik felett kormányoz, de a kik büszkén
verik a mellüket, hogy az elnök se különb
mint ők, — az elnök is ember.

Az egyre terjedő szocializmus, a rom-
boló anarchia egyre nagyobb tért foglal a
század végén s ime a hatalmasok életére tör,
mikor az egyenlőség nagy eszméinek kultu-
rát akarja előbbre vinni.

A jövő század már az övék, ha tanaik
majd tiszta formában jecgezednek ki a pol-
gárháoru izzó kohójában.

Kneip pater meghalt. A kiket gyógyí-
tott esoda dolgokat beszéltek arról a hatás-
ról, melyet ez az egyszerű pap rengeteg ta-
pasztalatainak segítségével, a hideg víz hasz-
nálatával elért. Egész seccát teremtet az
ugynevezett Kneipistákat, a kik Kneip gyógy-
módjának rajongó hívei. Hirneve mesés volt
s az egykori ácslegény bizonyára nem hitte
volna, hogy egykor, mint Kneip paterrel az
egész világ beszélni fog.

— Nos az öreg Kneip atya végre, annyi
vészir után csendes lett. De neve még só-
káig fenn marad s a vörishofeni temetőben
fel fogják keresni sírját azok, a kik annyira
rojongtak gyógymodja után s a kik üdülést
találtak kurája által.

K-s.

Vidékek.

Felfüggesztett körjegyző.

Most vagy soha. Mező-Nagycsán közsé-
ben meckond a mult hdnaphan a vész-

harang, s mindenki kezdett fülelni, hogy merre van a baj. A baj nem valami nagy, s mégis a község néhány lakója úgy meg van ijedve, hogy azt se tudja mihez kapjon, s ide s oda futkosva azzal biztatják, illetve kéri egyik másikat: „Most vagy soha.” A bajt, hogy ki okozta és mi az, azt röviden leírom. Nem teszek a dologlányegéhez semmit, csak a váltótényt mondom el — s ebből mindenki tudhatja mi baj van. Az itteni körjegyzőt Pap Gergelyt aljegyzője feljelentette, egy 18 pontból álló panaszban kérve ellem a fegyelmi vizsgálatot; mely fegyelmi vizsgálat meg is kezdődött és a körjegyzőt, de még az aljegyző urat is állásától felfüggesztették, míg az ügy lebonyolódik. A felfüggesztett körjegyző, most nagyon megijedt és negyedikhez is másikkal és kéri őket, hogy most segítsenek rajta, vagy soha. Akadtam is emberei, kik pártjára állottak és éjjel nappal futkosnak a körjegyző érdekében, s ezek közül legkiválóbb Szikuli, ki egy pár év óta van Mező-Nagy-Csánban mint katetrisa. — (Isten szolgálja.)

Ez az már annyira bizik is a sikerbe, hogy ki is nyilatkoztatta, hogy ő megmutartja, miszerint Pap Gergelyt ő visszahelyeztet. — Jobb volna a katetrisának, ki egyszerű postamester is, ha a sok futkosás helyett hivatalos dolgait végezné, és ötlet nem érdeklő politikának hagyná békét.

M.-Fráter 1897 június 17-én.

Antalfy Géza.

Kneipp halála.

Az egyetemes kath. klérus egyik legnépszerűbb alakja, az emberiség egyik legönzetlenebb jeltörője, a szerénység és természetesség valóságos példányképe: Kneipp Sebásty preláta, wörrihofeni plébános s a hidegvíz kura világhírű apostola, hosszú, de igaz keresztény megadással elviselt szenvedések után, tegnap, Urnapjának hajnalán, elhunyt.

A boldogult mintaképe volt az önzetlenségnek, disze a humanizmusnak. Mindig másoknak baján, fájdalomán iparkodott segíteni; mindig arra törekedett, hogy embertársainak hasznára, üdvére váljék. A törekvést méltó eredmény koronázta. Halála kötelezte maga iránt az emberiséget s buzgó önfeláldozásával példát szolgáltatott korának, melyből annyira veszendőben van az idealizmus és az altruizmus. Soha nem kért a maga számára jutalmat; sem anyagi előny, sem becsavagy, vagy hiúság nem fért közűlt egyszerűséghez. A legnagyobb jutalom és kitüntetés volt előtte, hogy szemlélte fáradozásának sikerét, láthatta kurájának csodaszert hatását.

Életrajzát és életére vonatkozó egyes apróbb vonásokat a következőkben adjuk:

Kneipp Sebásty született Stefansriedben Ottobauern mellett 1821. máj. 17-ikén. Huszonégyéves koráig takács volt, aztán Dillingenben és Münchenben theológiát tanult. Pappá 1852-ben szentelték fel, három év múlva Wörrihofenben káplán lett s 1861-ben plébános. Egyszer megbetegedvén, vizkurához fordult a kigyógyulva bajából, tanulmány tárgyává tette a gyógyimódot s egész rendszerét fejlesztett belőle.

Halálát hosszas betegség előzte meg. Már a múlt hónap közepén egy ízben bejárta a lapokat halálhíre, de akkor még kilábolt a bajból, sőt állapota látszólag annyira megjavult, hogy ő maga is biztosra vette fölgyógyulását és még buzgóbban „Kneippolt”, mint azelőtt. De egy hete körülbelül, hogy újból erősen megtámadta régi asztmatikus baja és valószínű, hogy az ölte meg.

Wörrihofen valóságos bucsujáró hely lett a rehumában, gyomorhajban és idegtul-feszültségben szenvedő emberiségnek. Ez a kis bajor városka világhíre vergődött, aminek nagy hasznát látta a község és ennek környéke is.

A jó öreg Kneipp az ő páratlan önzetlenségében sokszor hosszankodott híveinek „anyagisága” miatt, mert az ő puritán lelkéhez nem fért a pénzvágy, de már nem segíthetett a bajon. A wörrihofeniek olyanba vették őt, mint a kit az Isten csupán azért teremtett, — hogy meggazdagodásukat előmozdítsa.

Sok elismerés mellett rangos támogatás is érte a wörrihofeni „vizdokort”, mint a szébbeli orvosok őt gunyosn elneveztek. Egy időben püre is támadt kuruzslás révén és akkor jutott arra a gondolatra, hogy alandóan alkalmazott egy orvost, a ki az ő nevében rendelt. A német élelrapoknak is alandó alakja volt, de ezek már sokkal gyöngédebb n bántak vele, mint a medikus urak. Az öreg ur maga nevetett legjobban, mikor a „Fligende Bätter”-ben meglátta a következő nekizóló adomát: Egy fősvény urat megmozdított egy koldus alamizsnáért. A zsugori erősen megexaminálja: — Missoda dolog az, hogy maga koldul? Hát nincs magának becsületes kenyere? Mi volt maga eddig? — Kérem alássan csizmadia voltam Wörrihofenben. Az a gondolat, hogy a szegény ember lábtülművész volt ott, a hol mindenki meztitláb jár, annyira meghatotta a zsugorit, hogy bőkezűen megajándékozta a kéregetőt.

Szűry Dénes „Rajzok” című művének Péter Kneipp című cikkében ír a wörrihofeni életéről s abban mondja el Kneippről a következő jellemző dolgokat:

A plébánia-lak az ő egyszerű udvarával nemcsak Wörrihofen érdekessége, hanem a kor nevezetessége. Abban a házban az önzetlenség önteláldozás lakik. Egy ember, aki szenvedélyes élvezetet talál abban, hogy másokon segítsen, akit kizárólag csak a segítség eszméje lelkesít. Hetven évvel a vállán hajnal-tól estig vigasztalóan balzsamoz és teszi úgy, mint a lelkiismeretes kenyérkereső a köteles-ségét.

Négykor kel s fekszik kilencz és tíz órá között. Ebből jut 11 a munkának a nyári napokban s mikor esténként udvara régi kőfűjének kergéhez támaszkodva üldögel és szivja szivarját, frissesség csillámlik szemeiből. Maga mondja, hogy a mint leteszi a fejét, tíz perc múlva olyan mély álomba merül, hogy fel nem ébreszti reggelig semmiféle zaj, pedig télen-nyáron nyitva az ablaka, az ágya mellett fekvő nék kutya meg sokszor versenyt ugat az utcán kóborló társaival.

Évekig beteg volt. A husz és harmincz év közti időt szenvedésben töltötte, vért köhögött.

Hiába kezeltek, gyógyították. Erejét elvesztette, leaszott s lemondással nézett a jövő elé. Egyszer így rábukkant egy katalógusban egy a hidegvízgyógy alapelveit tárgyaló füzetre. Abból támadt aztán egész jövő működése. Megírta a Meine Wasserkur-t a mely öt esztendő alatt huszonkilencz kiadást ért, kétszázszert meghaladó német példánya forog közökzen s lefordították angolra, francziára, magyarra. A füzet adta vissza egészségét, a többire a kutatásomj és az emberszeretet sarkalata.

Két czélja volt. Egyik, hogy pappá lehessen. Azt csak 33 esztendő korában érte el. A másik, hogy győzelemre jusson a víze. 1891-ben érte el azt, hogy megrémült a tanácsot kérők sokaságától. Az apja szegény falusi takács volt s a maga mesterségére fogta őt is. A 21 esztendő Kneipp nem tudta, hogy mi a gymasium.

Két évi káplánkodás után került Wörrihofenbe, az ottani apácák gyóntatójának.

Irogatott füzeteket a gyümölcsenyésztésről, méhésztéről, gazdálkodásról s ahol csak szerét tehet, gyógyított. Sikereket ért el a nép között, hát fölkeresték a nép után paptársai, majd a társaság. Azután valósággal ostromolták a kis falut.

Sokat megszenvedett ezért. Biróság elé is állították s egyházi főhatósága is rossz szemmel nézte vizapostolkodását. Egy ideg-beteg, aki nála járt, egy év múlva meghalt. Az ő vízének tulajdonították a halált s rávették az övezet, hogy pört indítson. Egész vita fejlődött ki a szakértők között, de Kneippot végre fölmentették.

Déltúni előadásait élénken jellemzi ez a leírás: Kneipp a rendelő szobából kerül a szószeke. Száz nyomorék panaszát hallgatja előbb s attól kábaltan indul a déltúni előadásra. Utközben megrohanják. A közsvényes, az ideges, a rosszul emésztő, a sánta, a malancholikus, mind a maga nyomorúságáról szeretne hallani. Szó nélkül halad köztük egy kis házi sípkában, mig nem bejut a földött sáteny közepén felállított szószeke. Ott meg cédulákra jegyzett másfajta nyomorúságokra figyelmeztetik őt.

S a szószekek körül nagy közönség várokozik. Kézi kocskon bizalmat sugárzó reménytelen arezok, egy sorog bizsgó vezetőre szorult világtalanok, viruló színt idegesek, sok zárdai fátly, meg több reverenda, a koldustól a heregeig; düvöt kereső tarka világ.

Mikor ötöt üt az apácák toronyórája, Wörrihofenben nincs beteg. Akkor lép le az ő székéről „Jezt hat's fünfe geschlagen” szavaival az apostol.

Ajánl sok mindent a hozzáfutólóknak, szidja, korholja őket, biztatja őket példakkal, hogy sok ut vezet az egészséghez, de egy csak a biztos: a víz.

A katonai iskola kérdése a városi bizottságban.

— Benel Ferencz interpellációja. —

Benel Ferencz ügyvéd, városi képviselő, a függetlenségi pártelnöke az új katonai iskola egyikének itt leendő elhelyezése kérdésében a tegnapi közgyűlésen a következőkben interpellálta meg a tanácsot:

Tisztelt Közgyűlés!

A magyar közélet tényezőit a közel napokban, [hogy mely alappal, nem kutatom, de tényleg] örömmel töltötte el az a tény, hogy a honvédelmi miniszter a magyar katonai nevelés fejlesztése érdekében két javaslatot terjesztett az országgyűlés képviselőháza elé. Egyike a javaslatoknak az u. n. alsóbb katonai iskolák szaporítására vonatkozott. Ez a javaslat több városban felkeltette aztán a vágyat, hogy az új iskolák egyikét falai közbe fogadja és több felől élénkebb mozgalom indult is ebben az irányban. Hogy városunk részéről e tekintetben mi történt, nem tudom, de hogy az u. n. illetékeseket nálunk is foglalkoztatnia kellett e kérdésnek, azt abból következtetem, hogy Hegedűs Sándor orsz. képviselő ur a pénzügyi bizottságban felszólt egy újon létesítendő iskolának városunkban leendő elhelyezése érdekében. Azonban e felszólalásnál egyebet, ami ez ügyben városunk érdekében történt volna, dacára a napisajtó kérdészködésének, nem sikerült felfedeznem. De hogy egyéb alig is történhetett, azt sejtem egyfelől abból a barátság-talan hangulatból, a mely Hegedűs Sándor képviselő urnak felszólalását a pénz-

ügyi bizottságban fogadta, és következtetem másfelől abból a hallgatásból, a mely-lyel a napi sajtó felszólalásai az illetékes forum részéről találkoztak.

Előre kívánom bocsátani, hogy részemről egyik új katonai iskolának itten leendő elhelyezését valami mindenek felett kiváló városi érdeknek nem tekintem. Azt látom ugyanis, hogy városunk polgársága az államkormány-nak egyes államintézmények elhelyezésénél irántunk tanusított kegyes jó indulatát, dacára a város politikailag „kifogástalan” magatartásának — sulyos áldozatokkal fizeti meg s ez a körülmény ovatoságra int az egyes új intézmények itt való elhelyezésének minden újabb tervénél. Azonban két szempontból mégis szükségét látom annak, hogy interpelláciomat előterjesszem.

Egyik szempont az erdélyirészek általános érdekének szempontja. Ez az érdek feltétlenül megköveteli, hogy a felállítandó új katonai iskolák egyike itt helyeztessék el.

A másik szempont pedig a t. tanács felelősségének, illetőleg e felelősség erkölcsi jelentőségének szempontja. Azzal ugyanis, hogy városunk egyik képviselője illetékes helyen bejelentette az új iskolák egyikéhez való igényünket, az az igény kilépett a pium desiderumok sorából, és egy komoly követelésé lett. Már most a város községének jogában, a t. tanácsnak pedig — bizonyos kellemetlen következtetések elhárítása ezéjából egyenesen érdekében áll annak megállapítása, hogy tanácsunk azzala követeléssel mennyiben azonosította magát, mit tett annak sikeres érvényesítése ezéjából avagy mily okokból tartotta feleslegesnek a cselekvést?

A szomszéd Nagyvárad városa hatósága, — mint a mai budapesti lapokban olvassuk — és a mint erről privátim is tudomásom van, épen Kolozsvár esetleges fellépésétől félve, erőlyes actiót indított e tárgyban és ez actiónak meg is van már a kívánt sikere annyiban, hogy a honvédelmi ministerium küldöttei lenn jártak Váradon, ott megsemléltek az új kat. iskola helyiségül kiszemelt területet és tárgyalásokba bocsátkoztak a város hatóságával.

Részemről épen a tanács érdekében szeretném elejét venni annak a vádnak, hogy Nagyvárad az illetékesek hanyasága, közönyössége, éilhetetlensége vagy hanyasága által segítve, győzte le e kérdésben Kolozsvárt és azért tisztelettel kérdem:

Van-e tudomása a t. tanácsnak a honvédelmi miniszter ur által a képviselőház elé terjesztett ama javaslatról, mely néhány új honvéd katonai iskola felállítását czélozza?

Van-e tudomása a tek. tanácsnak a Hegedűs Sándor orsz. képviselő ur által e javaslat tárgyalásánál tett oly értelmű felszólalásról, hogy egyik új iskola itt Kolozsvárt helyeztessék el?

Egyet ért-e a t. tanács ezzel a felszólalással, ha igen, mit tett idáig és mit szándékozik tenni a jövőben az ekkép felmerült követelés sikeres érvényesítése ezéjából s ha nem, mik azok az okok, melyek e kérdésben passivitását indokolják?

Az interpellációra Szvacsina tanácsos válaszolt. Az ügyre még visszatérünk.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, június 19.

— Silvia nászutazása az az új regény, a mit lapunk regénytárca rovatában fogunk közölni. A regény ez-uttal nagyobb, mint azok, melyeket jelen érben közöltünk és érdekes volta miatt kedves olvasmányát fogja képezni olvasóinknak. A regény szerzője egyébiránt már ismerőse is közönségünknek, a mennyiben már évekkal ezelőtt közöltük „A férj és szerető” című regényét. Az angol regényt A mi c a fordította magyarra, közlését már a napokban meg fogjuk kezdeni.

— Urnapja a piaristáknál. A kegyrendiek templomában holnap — vasárnap — d. e. 9 órákor ünnepelik meg az oltár szentség tiszteltetésére rendelt Urnapját. Ez alkalomból ünnepélyes isteni tisztelet lesz, melyen, Tóth Jenő házfőnök fog nagy segédlettel pontifikálni, kedvező idő esetén körmenetet is tartanak a templom téren elhelyezendő oltároknál.

— A felvinczi árvizkárosultak javára ma a következő adományok folytak be lapunkhoz; X. Y. Arauykut 5 forint.

— Brassai bácsi és a 16. §. Kóváry Lászlónak a 100 éves Brassainál tett látogatásáról lapunkban megjelent cikkében szó van arról az érdeklődésről, a melyet a magyar tudományos világ Nesztora a jelen nevezetesebb eseményei s nevezetesen a 16. § körül folyó küzdelem iránt tanusít. Erre reflektálva, lapunk egy barátja emlékeztet arra, hogy Brassainak bizonyos mértékig némely oka is van érdeklődni a 16 § sorsa iránt, minthogy Erdélyben ő volt az első, ki mint magánvándló az esküdtészek előtt keresett megtorlást a sajtó utján őt ért bántalomért. Pávai V. Eleket, a muzeum egylet tisztviselőjét perelte be az öreg a 70-es évek elején, a nevezetnek egyik kolozsvári lapban megjelent cikkeért, mely által sértve érezte magát. Brassait Bokros Elek, az időben a bal-közép egyik erdélyi vezérférfia képviselte a sajtóperben, míg Pávait, a ki a Deák-párt lapjaiban írta meg cikkét, Groisz Gusztáv védelmezte. Ezeknek a politikusoknak sajtóper-lése politikai jelleggel adott aztán a sajtópernek, mely Pávai felmentésével végződött. A felmentett vádlott azonban nemokára eltávozott Kolozsvárról.

— Vizvezeték. A kolozsvári zavaros vizvezetékét igyekeztek tisztára szűrni a tegnapi kommunális gyűlésen. Salamon Antal tanácsos előterjesztette, hogy a víz által elmosott part a gyűjtő kutak felőli oldalon megerősítendő. E part erősítés 16 ezer frtkba kerül. Azonkívül a faraktári telekről az itt álló eltávolítandó és más alkalmas, lentebb fekvő helyen állítandó fel. Az előterjesztéshez és a vizvezeteki mizeriák megszüntetéséhez szakszerűen hozzászóltak: dr. Barth János főorvos, dr. Haller Károly, Szabó Samu, Dobál Antal, Ferencz József, Feilitzsch Art-hur és mások. A városi tisztí főügyés-velése zárta be a vitát, mely után a közgyűlés kimondotta a jelzett munkálatok azonnali foganatosításának szükségességét, a rögtöni intézkedésekkel a tanácsot azonnal bízta.

— Főter ren

egy piczi kis régi fényképről. A képet a rajzó Pólez Albert, papírkereskedésének kirakataiban állította ki a hol egy pár napig látható lesz.

— **Gyászír.** Egy derék urnó, id. Böhm Mihályné sz. Gyöngyösi Mária, — hunyt el ma reggel 8 órakor. A meghaldoltak között a tiszteltreméltó nagy asszonyok között tartozott, a kik ma oly ritkák s a kiket ismerőseink állandó szeretete vett körül egész életében. Halála mely részvétet kelt széles körben rokoni kívül id. Böhm Mihály egyetemi könyvtári és fia ifj. Böhm Mihály vasúti üzletvezetőségi tisztviselő gyászolják. Temetését délután lesz. Legyen csendes pihezés.

— **A széchenyi-téri kut.** A kolozsvári vízvezeték víze ez idő szerint gyakori romlásnak van kitéve s ilyenkor a közönség a közkutakra szorul, a mi kevés van, s a melyek közül is csak néhánynak van íható víze. A széchenyi-téri kut a jóivóvíz kutak közé tartozik s a víze nagy fogyasztásnak örvend, de fájdalom a rossz fedél miatt a kut fertőzőnek van kitéve. Lapos fedél van ugyanis a kútra alkalmazva, mely fedélnek nyílásain a piszok és szennyvíz igen könnyen befolyhat a kutba. A széchenyi-téri városrész lakói lapunk útján kérik a hatóságot, szíveskedjék a kút fedelét cseréltetni, melyről az esővíz is lezsalad, s a mi által a kut meglesz óva tartva a fertőző anyagoktól.

— **Vízvezetési mizeria** Végh Bertalan kereskedő úról vettünk panaszt, a kolozsvári vízvezeték fertőző vize miatt. A nagy idők kiváló férfiak súlyos betegséget állott ki a fertőző víz elvezető következtében. Miután a városban nagyon sokan betegedtek meg, nagyon is elérkezett az ideje annak, hogy a vízvezeték telepe a fertőző holmiktól és anyagoktól megtisztíttassék. Szerintünk az a káros áthelyezése nem lesz elegendő, szükséges egy néhány kutat és gyűjtő oszlopot a jelenleginél magasabb pontra nem fertőző talajba áthelyezni. Ez annyival inkább fontos, mert, mint a város közönségének hangulatából láthatjuk, a szász-fenesi gyűjtő telep az ottani rossz, kemény s élvezeti, háztartási és ipari célra alkalmatlan víz miatt kiépült nem fog s e miatt a jelenlegi víz gyűjtő 3—4 éven keresztül használatban lesz. Azonnal a hidegszamosi vízvezeték kiépítésébe fog a város belebocsátkozni.

— **Dankó Pista Kolozsvárt.** Dankó Pista, a kiváló poéta újra egy daltársulatot szervezett s azzal tegnap este meg is érkezett Kolozsvárra, a hol 8 este, egy műsútán fog előadásokat tartani a New-York szálloda színházában. A társulat jelesebb tagjai:

Gálffy Pál Irén soprán énekesnő, a m. kir. opera színház tagja Barna Róza alt énekesnő, Kósa József mély baritonista a m. kir. operaház tagja, Odry Zsuzsán baritonista, Sárkány Fülöp tenorista és Lantos István baritonista, a kanász dal előadójá eredeti kanász öltözetben.

Előadásra kerülnek a következő legújabb Dankó dalok:

Kurucz dal Endrődi Sándor szövegére. Irok egy aranyos levelet Pósa Lajos szövegére. Újság írók nótája. Hej fosztókák korozza fosztókák. Deák Kálmán szövegére. Búcsú dal... Lampert Géza szövegére Habra szövegére. Pósa Lajos szövegére Fölte a csillagos égre. Liptai Károly szövegére. Lemondás műdal stb.

Az első előadás ma este lesz s 8 órakor kezdődik.

— **A siketnének vizsgájára** felhívuk a közönség figyelmét. A vizsgára mely hónap 9 órakor veszi kezdetét, az „érdeklődők” megírják és szívesen látja az igazgatókban már is érkeznek ajándékok a jótékony közönség köréből. Dr. Nagy Józsefné 5 forint küldött, Gibbon könyvkereskedő 10 forintot és Pólez Albert írszereket.

— **A kolozsvári tornavivő intézet** korábbi rendezésére dr. Farkas Géza vármegyei polgármester 5 forint, kegyeskedett a gyűjtő. Az adományok befoglaltatnak a gyűjtő 25 évi történetéről kinyomtatandó könyvbe. A kegyes adományokért a közönséget mond az ünnep rendező bizottság.

— **Vizsgálati hangverseny.** A kolozsvári zene-conservatorium, hónap június 20-án, városi vígadó nagytérben, vizsgálati hangversenyt rendez.

— **Halálozás.** Wachsmann Frigyes, Kolozsvárti széles körben ismert ügyvéd meg halt májban lépett fel, a minek meggyógyítását a szervezete már nem bírta ellenállani. — A halál fennjárt s beteg is végezte tevékenységét a katonák napon keresztül nem hagyta el a kórház felkelni. Halála ismerősei körében nagy részvétet keltett.

— **Legelő.** A kolozsvári fegyverszabó részét elfoglalták lucernának, a részét pedig előtűtötte a víz. E miatt a lucerna téhenek a legelőn nem kapnak elegendő takarmányt, a legelőtől haza a legelőről

s a gazdák otthon kénytelenek bő takarmánnyal tartani az állatokat. E mizeria megszüntetése végett s a miatt, hogy a város marháinak megfelelő területet jelöltesse ki, interpellált tegnap a városi közgyűlésen Szabó Samu nyug. tanár.

Interpellál rá mutatott egyúttal arra is, hogy a város többi legelőin nagy mizeria uralkodik. A pásztorok a legelők egy részét elzárják a marha járás elől és kaszálóknak használják a saját javukra. Javasolja, hogy a város csordáinak megfelelő és elegendő nagyságú területet jelöltesse ki. A polgármester kijelenti, hogy ő szabadságról most jött haza, rögtön nem válaszolhat, azonban az ügyet megvizsgálja s a kommunális elé terjeszti. Arra kérte most Szabó a polgármestert, hogy a szükséges intézkedéseket a polgármester érdekében addig is tegye meg. Ezt a polgármester meg is ígerte.

— **Szomorú füz hervadt lombja.** A nóták nótájának lehet nevezni néhai Bánffy Gyurka báró e költői ihlettel és magyaros érzéssel megírt nótáját. E nóta inspirálta Kolozsvár egyik szerényen vissza vonulva élő, nagy tehetségű ifju festőjét Pelella Róbertet egy sikerült alkotás létesítésére. Egy képet festett. A kép ábrázol egy haldokló parasztot, kinek utolsó kívánságára a cigányok elhúzzák kedvenc nótáját „Szomorú füz hervadt lombja”. A festő kiállította művét a „Szalon”-ban. A bizottság háromszáz forint honorálta a kiváló festő ihlettel áthallgatását. Örömmel adjuk közre ezt a hirt és óhajtjuk, hogy hasonló siker koronázza a fiatal művész további alkotásait is, ki mint tudjuk, Bem tábornok beszerzői hadjárataiból is fest egy történelmi epizódot.

— **Torna verseny.** A kolozsvári r. kath. főgymnásiumban e hó 23-án d. n. órakor az évről vizsgálatl kapcsolatban tornaversenyt rendeznek, melyben a főiskola összes tornaköteles növendékei részt vesznek Gspann Károly tornatanár vezetésével. A versenyre már folynak az előkészületek, s a mint azokból következtetjük, a növendékek ez uttal több újabb tornászati mutatóval fogják meglepni a közönséget. Az érdekes versenyre főképp a szülők figyelmét hívjuk fel.

— **Kirándulás.** A kolozsvári Polgári Dalegyetel pünkösdi másodnapjáról elmaradt „Erdő kirándulását” holnap június 20-án tartja meg a Hózában.

— **Kitűntető képviselet.** A torontói helyi érdekl. vasút gépgyára, — mely az országban legkeresettebb gázmotorokat gyártja — abban a kitűntető bizalomban részesítette Geng Ákos, kolozsvári tehetséges ifju műlakost és ismert szakírót, hogy az erdélyi részre nézve képviseletét ruházta fel. Geng elfogadta a megbízást, s a gyárral a szerződést megkötötte.

— **Kik nyugosznak a kolozsvári temetőben?** Kolozsvár temetője egyike a legregibbeknek, háromszáz évinél több, hogy temetkeznek belé. Most készült egy érdekes munka Ürmösy László, a melyben össze lesz állítva rövid életrajz kíséretében, hogy kik fekszenek a temetőben az ősmertebb írók és szereplő egyének közül. Természetesen itt csak kiváló egyénekről lesz szó. Egy halotti névsort birunk ugyan azokról, kiknek kő örökíté meg emléket, de nincs feltüntetve a halott valódi egyénisége s nincs rendszerbe öntve a névsor; még aztán több író, szereplő egyén nyugszik a temetőben, kiknek kövül rég lefektet, elkallódott sírjaikról névsor nincs, mert csak azok neveit állítá évekkel ezelőtt össze egy lengyel, mit a város atján megvett, kiknek sírjuk felett még állott a sírkő. Ürmösy Lajos készülő munkájában minden jelesebb egyén benne lesz, kik temetőnkben nyugosznak, akár van sírköve, akár nincs is. A munka készítésében támogatását megígerte Kovács László történész is, ő adta az eszmét Ürmösynek s birta rá a leendő megírására.

— **Évzáró vizsgák.** Az I-ő községi iskola tegnap tartotta évről vizsgálatait Torda-utcai helyiségében. A vizsgálaton nagy számmal voltak jelen a szülők és érdeklődők közönség, csupán az iskolázási tagok hiányoztak, kiknek pedig első sorban lenne feladatuk, hogy a községi iskolák működéséről magoknak véleményét formálhassanak s erről időnként jelentést tegyenek. A vizsgán különben mindenki meggyőződhetett, hogy a gyerekek nevelése jeles erőkre van bízva, kik fardhatatlanul működnek a növendékek előmenetelén. Igen szép feleletet adtak különösen az I. és II. osztály leány növendékei, s a vizsgálat végén a jeles tanítónő Péter Emilia alig győzte fogadni a gratulációkat, melyekkel sikeres működéséért elhalmozták.

— **Köszönet.** Bethlen Géza gróf főispán kegyes volt 1863. s. tornavivődei részlegét a csarnok korszerű berendezésére felajánlani. A nemes adományért halás köszönetet mond az ünneprendező bizottság.

— **Kimaradt közlemények.** Tárgyalmas miatt az Ellenzék mai számára kiszedett közleményekből jövőre maradtak: Világosságot kérünk, Irodalom, Tornaünnepély, Szőlő-ügy, Bérköcsi cz. közlemények. Ezeket jövő számbunkban adjuk.

— **Ma délelőtt avatták a jogtudományok doktorává egyetemünk általános kitüntetéssel végzett hallgatóját Kövesdi Boér Elekot.** A kiváló végzettségű fiatal ember, a ki kis-külföldi megyének tisztviselői szolgabírója, — úgy gymnasiumi, mint egyetemi vizsgált ki-

tüntetéssel tette le és így a „sub auspiciis regis” való doktorrá avatásra is képesítve van, — de a böcs rendelet értelmében egy évben csak egyet avathatnak fel és így ha csak a kitüntetés egy két évig várni nem akar, dacára szorgalmának és ügyekezetének elesik a legnagyobb kitüntetésről.

Azt hisszük azonban, hogy a legújabb doktort, a ki nemcsak hazai, de külföldi — mint bécsi és berlini egyetemeken is megállotta helyét s utóbbi helyen a híres Greis egyetemi professor kitüntetését tanítványa volt, nem fogja e gyámoltalanul alkalmazott rendelet tartóztatni abban, hogy kiváló tehetséget és nagy tudását a közjó érdekében ne értékesítse.

— **Eljegyzés.** Kövesdi dr. Boér Elek, a kolozsvári egyetem általános kitüntetéssel végzett hallgatója, Kis-külföld megye tisztviselői szolgabírója ma délelőtt jegyezte el Léczfalvi Gyárfás Benedek és neje, alcsernatonai Zambler Máriszkó bájós és nagyművelt leányát Róziát, a kolozsvári előkelő társaság ünnepelt tagját. Magunk részéről is hosszas boldogságot kívánunk a szép frigyhez.

— **A helybeli evangélik. gyülekezet** belmagyar utcai templomában, hó 29-án azaz holnap, vasárnap d. e. 11 órakor egyház képviselői gyűlést tart, melyre ez uton is tisztelettel hívja meg t. cz. képviselőket az Elnökség.

— **Halálozás.** Boheczel Sándor, kolozsvári ház és földbirtokos, mint értesültünk, tegnap hosszas betegeskedés után meghalt. Az elhunyt a forradalmi idők után huzamos ideig főkapitánya volt a Nasodvidékeknek, az alkotmányos időkben bekövetkező nyugalomra, azóta gazdasági dolgokkal foglalkozott, csak néhány év előtt költözött Kolozsvárra, s itt is jobbra a várossal szomszédos asszuputaki gazdasági telepen lakott. Jelentékeny része van az „Economus” című oláh bank alapításában, melynek főrésztvényese és alakulása óta állandóan elnöke. A bank Hód-utcai házán gyászlobogót tűztek ki, jeleül annak a vesztésének, mely Boheczel halála következtében ez általa teremtett pénzintézetet érte. Temetése holnap délután lesz.

— **Senki se mulassza el** kísérletet tenni a világhírű „Mappole Soap” angol festőszappannal, hogy egy kevés forró vízzel 15 perc alatt megfessen utcai ruhát, nyári toilettet, batizst, gaze, satin, creton, selyem, bársonykelmét, szalagot, csipkét stb. A festés színtartó, nem fakul, megrementes, — a szövetet nem rongja, az eljárás oly egyszerű, mint a közönséges mosás, bárhol, a legelegánsabb helyen is eszközölhető, mert semmi piszkot nem hagy és sem a kezét, sem az edényt nem fogja.

MŰVÉSZET.

Magyar színészek Bukarestben. Tolnaya, vidéki színházgázató engedélyt kapott, hogy társulatát Bukarestben előadásokat tarthasson. A jól szervezett társulat most Predeal-ban van és nemsokára át fog rándulni Bukarestbe. A társulatban kolozsvári születésű színész is van, Benedek Nándor.

Szerkesztőségi üzenetek.

— **Fiatallányoknak.** Ne esdálkózzék a kétségekben. Majdani tudósítónk ma napig sem heverte ki a mulatság fáradsámaival s így tudósítását mai napig sem rendezte saját alá, dacára annak, hogy neve „pontosító”-t jelent. No de ő arról nem tehet, ha akaratlanul is ilyen névvel állottak meg az istenek s misem tehetvén róla, nyugodtan be kell várniuk, míg tudósítók felébred mely szendégéséből, a mi remélhetőleg hétfőn be fog következni s akkor megírja tudósítását, ha ugyan ezen hosszas fakirálom ki nem törülte agyából azon benyomásokat, melyeket a mulatságon szerzett.

— **Azsia Szolnok-Dobokában** cím alatt egy felszólalást vettünk, a melyet térszűke miatt csak hétfői számunkban közölhetünk.

LEGUJABB.

(Az „Ellenzék” táviratai, telefon tudósításai, és sürgöny-levelei.)

Országgyűlés.

Bpest, jun. 19.

A ház mai ülésén folytatott a 16. § tárgyalását.

Hentaller, Horánszky és Rakovszki a javaslat ellen beszéltek.

Az utóbbi konstatalja, hogy míg Petőfi „Talpra magyart” írt, ma egy kormányparti Tyrteus így írta: „Térdré magyar Bánffy előtt.” (Zajos tetszés balfelől.)

Ezután Sima interpellálta Perczelt és Darányit az arató sztrájk elleni intézkedések tárgyában.

Darányi azt felelte, hogy a kormány a sztrájk esetére, beregmegei ruhékat és sándorházi csángókat fog az illető területekre szállítani. (Zajos helyeslés jobbról.) Sima kifejezései egyenesen sztrájkra buzdították a munkásokat. (Ugy van! jobbról.) A kormánynak van érzéke a munkások iránt, de a rendbontókkal szemben legnagyobb eréllyel fog eljárni. (Éljenek jobbról.)

A mai lapok azt írták: a kormánypart elhatározta, hogy a ki a 16. §-ban külön véleménnyel bír, nem lehet a párt tagja.

Erre nézve Rakovszky István mai beszédjében Szilágyi egy régebbi beszédjét citálta, melyben Szilágyi a sajtóbírók érintetlen fentartását a 48-iki törvények biztosítékának tekintti.

Rakovszky felolvasása a kormánypartot látható zavarba hozta.

Az ülés végén Sima Ferencz választott Darányinak, a mire Perczel felelt, megtámadva Simát.

Sima feleletében szégyennek deklarálta a miniszter mondását.

Pulszky közbe szólt:

— Szégyen az, hogy ön itt ül.

— Ön meg ne szemtelenkedjék, vágott vissza Sima.

Erre nagy zaj tört ki a jobb oldalon:

— Rendre, rendre! kiáltották.

Berzeviczy megvonta Simától a szót.

Párbaj.

Bpest, jun. 19.

Pulszky Ágost, a képviselőház ülése után Molnár Béla és Dániel Gábor képviselőkkel provokáltatta Sima Ferenczet, ki őt ma a képviselőház előtt szemtelennek mondotta.

Katonai iskola Erdélyben.

Budapest, jun. 19.

A képviselőház mai ülése előtt az erdélyi képviselők pártkülömbőség nélkül értekezletet tartottak és elhatározták arra kérni a minisztert, hogy egyik tisztképző honvéd iskola Erdélyben legyen.

Nopcsa utoda.

Budapest, jun. 19.

Báró Nopcsa nádjánál a bpesti opera és nemzeti színház intendánsává báró Bornemissza Károly, Szolnok-Dobokamegye főispánja van kizemelve. A szolnokmege főispánjává válszinnűleg gróf Lázár István, Kolozsvármegye alispánja fog kinevezettni.

A sztrájk.

Budapest, jun. 19.

Pestvármegye főispánja Beniczky Ferencz a munkásmozgalom korlátozásának és a munkások helyzetének megjavítása céljából a tegnapi napra a vármegye alispánját, főjegyzőjét, az összes főszolgabírákat és polgármestereket értekezletre hívta össze. Ezen az értekezleten tizenetesen tárgyalták a munkások viszonyait és örvendetesen konstatalták, hogy a munkás sztrájkokra Pestvármegyében sokkal kevesebb kihatás van, mint a más vármegyében s így aligha lesz szükség hatósági intézkedésekre.

Razzia.

Bpest, jun. 19.

Az éjjel a rendőrség a főváros területén razzit tartott. Az összes körületekben mozgósította embereit és mintegy háromszáz közveszélyes embert fogdosott össze, a kik ellen megindította szükséges eljárását.

Halálozás.

Budapest, jun. 19.

Nikolics Sándor, nyugalmazott főispán ma Budapesten meghalt.

Oláh fészkelődés.

Budapest, jun. 19.

Bukaresti hírlapok nyomán a magyar sajtó is bejárta az a hír, hogy Ratiu, Lucaciu, Mangra és Corojanu s napokban Budapesten egy értekezletet tartottak, részint azért, hogy a magok között fennforgó egyenlenségeket elsimítsák, részint azért, hogy a szerb és tót nemzetiségi politikuskok küldöttséivel egy közös akcióban megállapodjanak és megkezdjék a magyar állam első épületének azt a heves os-

tromát, melyet 1892—94 végéig anynyi zajjal folytattak. Hogy az oláh nemzetiségi korifeusok ezt az értekezletet megtartották, tény, noha eddig a nyilvánosság terére semmi sem szivárgott ki abból, hogy ez értekezleten mit végeztek s hogy egyáltalán volt-e az értekezletnek valami sikere vagy sem?

Akár volt pozitív sikere e titkos értekezletnek, akár nem, annyi bizonyos, hogy tervbe van véve egy nagyobb szabású nemzetiségi akció. Bukaresti lapok leleplezéséből azt is megtudjuk, hogy mi bátorította fel a két év óta teljesen elcsendesült nemzetiségi üzemek vezéreit arra, hogy kísérletet tegyenek újra csatába lépni. „A választott pillanatirja, románul” alkalmasnak látszik arra, hogy a kiésérlet sikerüljön, mert remélhetőleg a bécsi és budapesti egyenlenségek alkalmat adnak arra, hogy Ausztria-Magyarország nemzetiségének panaszait meghallgattassanak.

Főszerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Felolós szerkesztő és laptulajdonos:

MAGYARY MIHÁLY.

NYILTTER.)*

Válaszolva e lap f. hó 14-iki számában megjelent s a

Hazai általános biztosító részvénytársaság

ellen irányuló nyilttéri cikkre, a laikusok felvilágosítására szükségesnek tartjuk tudatni, hogy a panaszos lakóhelye **Nagy-Perkáta** a Dunántul van.

Ebből kifolyólag tiszta képet alkothat magának a t. cz. közönség, hogy az illetőnek nem lehetett érdeke sérelmét elbírálás alá itten a nyilvánosság elé hozni, hanem azt az u. n. tisztességes versenynek köszönhetjük.

Ilyenmő támadásoknak nyugodtan fogunk a jövőben is elébe nézni s azt úgy fogjuk megtorolni, hogy a t. cz. közönséggel szemben még messzebb menő előnyöket és ebulantiót fogunk gyakorolni s ezáltal további pártfogását is kiérdemelni.

A HAZAI

Általános biztosító részvénytársaság erdélyrészi vezérképviseletége.

Köszönetnyilvánítás

A HAZAI

ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ részvénytársaság erdélyrészi vezérképviseletége, a mely f. hó 4-én történt

üzleti tűz káromat minden késedelem nélkül

azonnal rendezte és teljes megelégedésemre egyenlített ki.

Ez esethől kifolyólag fenti társaságot minden üzlet embernek és biztosító félnek a legmelegebben ajánlhatom.

Torda, 1897. június 17.

Kiváló tisztelttel

Bernád Antal, s. k.

kereskedő.

Az „Angol Királyné” szálloda kertjében máttól kezdve

női zenekar fog játszani.

Simkovics-féle választuti

DINYE

kapható

Szele Márton és Hirschfel Sándor

Főtéri üzleteikben.

ELADÓ a Nagy-Malom-utca

3. számú házastelek.

Értekezhetni a tulajdonosnál, Főtér 13.

Wesselényi-ház.

*) E rovat alatti közleményekért semmi felelősséget nem vállal a Szerk.

Sz. 13844 — 1897.

Udvarhelyvármegye alispánja.

Alisp.

Pályázati hirdetmény.

A sz. udvarhely városi állatorvosi állomásra ezennel pályázat nyitattik.

Javadalom évi 300 forint fizetés, 100 frt lakbér, a vágatási biztosítási teendőket szabályrendeletileg és a vásárokról vasuton elszállítandó állatok megvizsgálásáért törvényszerűleg megállapított díjak.

Pályázni kívánó okleveles állatorvosok szabályszerűleg felszerelt folyamodványokat 1897. július 20-ig adják be alulírtához.

Sz.-Udvarhelyen, 1897. június 15-én.

alispán helyett:
Jakab Gyula,
főjegyző.

(496. 1—3)

Eladó, vagy bérbeadó

Kolozsavart, Alsó-szén utcában 10c. szám alatt levő ház, mely áll 7 szoba, 1 fürdő szoba, 2 kamara, 1 konyha, 1 mosó-konyha, pincze és padlásból, kedvező feltételek mellett eladó, vagy pedig 1897. július hó 1-től bérbe kiadó.

Értekezhetni br. **Kemény Simon** tulajdonosnál Csombordon (u. p. Nagyonjeden), vagy meghatalmazottja dr. **Bernáth Albert** ügyvédnél Kolozsavart. 484. [2—4]

Külmonostor-utca 87. szám alatt
egy szép nagy

TELEK,

mely 6444 □ méterből áll,
a kertnek vége a Kis-Szamosra nyúlik,
egészben vagy részben szabad kézből

ELADÓ.

(497. 1—1)

Értekezhetni ugyanott.

Az „Adria“ kerékpár
Az „Adria“ kerékpár

Az „Adria“ kerékpár
Az „Adria“ kerékpár

Az „Adria“ kerékpár
Az „Adria“ kerékpár

Az „Adria“ kerékpár
Az „Adria“ kerékpár

Az „Adria“ kerékpár
Az „Adria“ kerékpár

Az „Adria“ kerékpár
Az „Adria“ kerékpár

Az „Adria“ kerékpár
Az „Adria“ kerékpár

Az „Adria“ kerékpár
Az „Adria“ kerékpár

Az „Adria“ kerékpár
Az „Adria“ kerékpár

Az „Adria“ kerékpár
Az „Adria“ kerékpár

Az „Adria“ kerékpár
Az „Adria“ kerékpár

Az „Adria“ kerékpár
Az „Adria“ kerékpár

Az „Adria“ kerékpár
Az „Adria“ kerékpár

a legjobb és legelőnyösebb kerékpár!
az összes műszaki vívmányok felhasználásával a legkifinomultabb anyagból van készítve.
a hazai gyártás egyik diadala.
már az angolok által birtokolt gyarmatokon is hódított magának piacot.
minden versenyen első díjakat nyer.
egyenletesen könnyűjárású, gyors és biztos.
tartósságánál és megbízhatóságánál fogva a legelőnyösebb kerékpár.
könnyű felépítésű feltételek mellett használható az alulírt vezérképviseletnél.

Egy évi gyári jótállás. Egy évi ingyen javítás.
Kifinomott berendezett mechanikai műhely.

Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Erdélyrészi vezérképviselet:

Grósz Frigyes urnál, Kolozsavart,
472. (9—) Főter 7. sz. Takarékpénztári épület.

Mily elkerülhetlenül szükséges a szőlők permetezése, az elmúlt évadban bizonyult be, midőn csak a permetezett szőlők nem mentek tönkre.

Ezen elkerülhetetlenül szükségesnek bizonyult **MAYFARTH PH. és társai** szabadalmazott **Önműködő „SYPHONIA“ szőlővessző** és **növénypermetezője**, mely az oldatot szivattyúzás nélkül önműködően a növényekre permetezi.

Ezen permetezőkből már sok ezer ran használatban és számos dícsérő bizonyítvány mutatja kitűnő voltát valamennyi egyéb rendezéssel szemben.

Ábra- és leírás rendelkezésre áll:

MAYFARTH PH. és társánál mezőgazdasági gépgyárak, különlegességi gyár borsajtok és gyümölcs-értékesítési gépek részére,
Bécs, III. Taborstrasse 76. sz.

Árjegyzék és számos elismerő levél ingyen. — Képviselek és ismertetők kívánságok. 353 (5—6)

Az 1895. évi caira és az 1896. évi londoni egészségügyi kiállításokon díszoklevéllel és aranyéremmel kitüntetve. Orvosi tekintélyek által kipróbált és nagyobb körökben kitűnő sikerrel használt készlet:

REUMA-SZESZ

biztos és kiváló gyors hatása a test bármikémű osztoz bántalmait u. m.: köszvény, csusz, reuma, ischiás, asthma stb. ellen.

Hatása némely esetben meglepő, a mennyiben gyakrabban idültabb eseteknél is már egyszeri bedörzsölésnél a fájdalmakat teljesen megszüntette.

Fog- és fejfájást 5 perc alatt megszünteti.

Egy üveg ára használati utasítással 1 korona, erősebb hatása 2 korona 40 fillér.

Főraktárak Budapest: Török József ur gyógyszerárán király-utca 12. és dr. Egger A. ur gyógyszerárán váci-körút 17. sz. —

Ugyisint a főváros összes és a vidék csaknem összes gyógyszerárán, valamint a készítő

Widder Gyula gyógyszerésznél S.-A.-Ujhely.

Videki megrendelések pontosan teljesíttetnek.

Ugyisint Kolozsavart: Hintz György, Wolff János, Fraxler László és Páll Gerő uraknál. 484. [10—10]

A legértékesebb és legkedveltebb
Kolozsavart, Főter 9. sz. a.,
(a báró Jósika-palotában)

NAGY JÓZSEF
ezég alatt (1852. év óta) fennálló

ÉKSZER-ÜZLETBEN,
a mely különös gondot fordít arra, hogy áruai a legjobb minőség és a legszolidabb árak mellett a legkényesebb igényeket is kielégítő kiváló ízléssel és az időnkénti újdonságokra való figyelemmel legyenek megválasztva, mindennemű

drágakő-, gyöngy-, email-, arany- és ezüst áruk a legjutányosabb áron és legdusabb választékban kaphatók.

Királtn nagy raktár: gyűrűk, függők, karékok, hajtok, broszok, mutatók és amulettekben, colliék, zsinok, női- és férfi órák, lognot, óra- és nyak-láncokban; továbbá ezüst asztalkészletek, asztaldíszek, evőeszközök, kelyhek és serlegekben, táleak, kannák, poharak, gyertya tartók, zsirandók, ezüst fogantyús séta-pálcák, dohány- és szivartárcákban stb. stb.

Elvállal az üzlet és kiváló gondnal teljesít mindennemű — e szakmába vágó — javításokat.

Teljes értékben megvesz vagy új áruval becsere-
rel régiségeket, valamint ócska arany- és ezüst tárgyakat és törmeléseket.

Videki megrendeléseket — nagyszámú vidéki vevőire való tekintettel — a legpontosabban teljesít. 376. [7—20]

Legjutányosabb és legdusabb
A BORSZÉKI VIZ A SAVANYUVIZEK KIRÁLYA!

BORSZÉK
GYÓGYFÜRDŐ ERDÉLYBEN CSIKMEGYÉBEN A FENYVESEK HAZÁJÁBAN.

Fürdőidény tartama: Jún. 15. — Szept. 15-ig. Utazás Szász Régenig vasuton, onnan a fürdőigazgatóság által szubvencionált gyorskocsikon. — E gyorskocsikra előjegyzést tehetni **Niklós Görög** vállalkozóknál Szász-Régen. Déli utirány: **Brassó, Csikszereda** vasuton, onnan kocsin.

A borszéki borviz a savanyu-vizek királya!
Megrendelhető: IGAZGATÓSÁGNÁL BORSZÉK. KAPHATÓ MINDENÜTT.

Fürdőre, borvizüzletünkre nézve minden felvilágosítással, prospektussal, árjegyzékkel szolgál a

Fürdőüzlet igazgatósága Borszék.
(456. 4—10)

Posta, távirat helyben.
Megrendelhető: IGAZGATÓSÁG BORSZÉK.

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete, Budapest, Alkotmány-utca 31. szám.

Adriance, Platt & Co. newyorki gépgyáros
kizárólagos képviseletége

FÜKASZÁLÓ, MAROKRAKÓ ARATÓ,
és
KÉVEKÖTŐ ARATÓ GÉPEIRE.

Olesó, egyszerű és tartós aratógépek.
Az eredeti francia

Vermorel ECLAIR
Peronospora permetező ára darabonként 21 frt esomagolással.

Az előre látható tömeges megrendelésekből kifolyólag — késések elkerülése ezéjából — kérjük a megrendeléseket előjegyzés végett mielőbb hozsánk juttatni.

132. (37—50)

Havonként kétszer megjelenő üzleti értesítőnket kívánatra bérmentve megküldjük.

Nyomatott Magyar Mihal nyomdájában Kolozsavart, Belközép-utca 33. szám alatt.

Iskola Alapítvány - Kolozsavari Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.